

تعریف پروژه مشترک با فائو

چاره‌جویی برای ساختار خرده مالکی

■ سحرنخعی - مسئول روابط بین‌الملل انجمن

جلسه رایزنی با مقامات سازمان جهانی غذا و کشاورزی (فائو) پیرامون پروژه «بهبود تولید و صادرات پسته از طریق ایجاد مدیریت یکپارچه محصول» در تاریخ ۱۹ دیماه ۱۴۰۲ در محل دفتر امور بین‌الملل وزارت جهاد کشاورزی با حضور آقای سریدهار داماپوری، مسئول ارشد پروژه پسته فائو، جمعی از نمایندگان بخش خصوصی از جمله انجمن پسته ایران، اتحادیه صادرکنندگان خشکبار و اتاق بازرگانی ایران برگزار شد.در این جلسه، پس از ارائه گزارشات آماریِ محصول پسته، نماینده فائو پروژه پسته را تعریف نمود و به شرح جزئیات ساختار آن پرداخت؛ این پروژه دو ساله شامل سه بخش اصلی: تمرکز بر بهبود فعالیت‌های مربوط به تولید، فرآوری و عملکرد آزمایشگاه‌های محصول پسته پس از برداشت می‌شود. در ادامه بیانات داماپوری، دو سوال توسط ایشان مطرح شد که نماینده انجمن در این‌باره اظهاراتی ایراد نمود:

■ علت پایین بودن میانگین عملکرد باغات پسته در ایران چیست؟

■ علاوه بر افلاتوکسین، چه چالش‌هایی در رابطه با باقیمانده سموم در پسته ایران وجوددارد و چه اقداماتی در زمینه کنترل این موارد انجام شده‌است؟

حسین مهرابی، نماینده انجمن پسته در پاسخ به چراییِ پایین بودن متوسط عملکرد باغات پسته در ایران ضمن اشاره به متغیر بودن میزان عملکرد از ۴۰۰ کیلو تا ۴ تن در هکتار، عوامل مختلفی از جمله محدودشدن منابع آبی، شدت تنوع در میزان مالکیت و مدیریت باغات و پراکندگی سطح زیرکشت پسته در ۲۷ استان کشور را دلایل اصلی پایین بودن متوسط عملکرد باغات پسته برشمرد. مهرابی تصریح کرد که این شدت تنوع در مالکیت، مدیریت و پراکندگی سطح زیرکشت پسته در ایران باعث پیچیدگی کنترل آلودگی محصول به افلاتوکسین نیز شده‌است و موضوع ردیابی محصول پسته که اخیراً از طرف برخی مقامات دولتی مطرح شده را نیز به چالش می‌کشد.

پیشنهادی که نماینده انجمن در این‌باره مطرح کرد بررسی مقایسه وضعیت پسته در ایران با بقیه محصولات کشاورزی به‌عنوان مثال بادام هندی در سایر کشورهای توسعه‌نیافته بود که شرایطی مشابه مثل پراکندگی سطح مالکیت و فروش خرد دارد. وی در این خصوص عنوان کرد: «باید دید مسائلی از جمله ردیابی محصولات کشاورزی، امنیت غذایی و دستورالعمل‌های تولید بهینه محصولات کشاورزی (GAP) تا چد حد قابل اجرا با ساختار خرده‌مالکی صنعت پسته ایران می باشد و چه اقداماتی برای کالاهای مشابه در کشورهای دیگر انجام شده‌است.»

در رابطه با مسئله باقیمانده سموم در پسته نماینده انجمن به بیان دو نکته مهم پرداخت؛ ۱- کنترل این مسئله در بازارهای صادراتی محدود به برخی کشورهای خاص می‌شود و به قوانین، حدود مجاز و آزمایشگاه‌های مربوطه در آن کشورها بستگی دارد. این قوانین بسیار سخت‌گیرانه بوده و در اکثر موارد صرفاً براساس حد تشخیص دستگاه آزمایشگاه‌ها تعیین شده و هیچ‌گونه تحقیقاتی مبنی بر مشخص شدن تعیین حدود ضرر یا میزان آسیب‌رسانی برای مصرف‌کننده انجام نشده‌است. ۲- متأسفانه تحقیقاتی در زمینه شناخت یا تفاوت دوره کارنس با مسئله PHI (فاصله زمانی بین استفاده از آفت‌کش و برداشت محصول) و نتیجتاً زمان صحیح کاربرد آفت‌کش‌ها صورت نگرفته‌است تا براساس آن کشاورزان اقدام به عملیات مؤثر در این زمینه نمایند.